

- N.B.** (1) Attempt any **four** questions.
 (2) All questions carry **equal** marks. (15 marks each)

1. What is the need of stock verification in the library ? Explain in detail any one method of stock verification.
2. Write in detail the procedure for restoration of library material.
3. Enumerate different methods of charging and discharging systems and explain any one method with its advantages and disadvantages.
4. State the importance of the annual report of a library. State in short, the items to be included in the annual report of a library.
5. Explain in detail any two budgeting methods used in a library.
6. Write short notes on any **three** of the following :—

(a) Performance Appraisal	(d) National Book Trust
(b) Library Rules	(e) Wedding of Books.
(c) Bar Code System	

(मराठी रूपांतर)

(२ तास)

[एकूण गुण : ६०

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 (२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी १५ गुण)

१. ग्रंथालयात ग्रंथमोजणीची आवश्यकता का आहे ? कोणत्याही एका ग्रंथमोजणी पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.
२. ग्रंथालयातील ग्रंथसंग्रहाचे पुर्नस्थापना करावयाच्या प्रक्रियेचे सविस्तर वर्णन करा.
३. ग्रंथालयातील विविध देवघेव पद्धतींचे सविस्तर विवेचन करून कोणत्याही एका पद्धतीचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.
४. ग्रंथालयात वार्षिक अहवालाचे महत्त्व विशद करून त्यामध्ये कोणत्या विविध बाबींचा समावेश असावा ते थोडक्यात सांगा.
५. ग्रंथालय अंदाजपत्रक तयार करण्याच्या कोणत्याही दोन पद्धतींचे सविस्तर वर्णन करा.
६. थोडक्यात कोणत्याही तीनांवर टिपा लिहा :--

(अ) कृती मूल्यमापन

(ब) ग्रंथालय नियमावली